

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2018. ÁPRILIS 8-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2018. április 8. 16:00 óra

Jelen vannak: Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Boda Pál
Dr. Fábián Adrián
Dr. Rádi Péter
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Tóta Áronné

Dr. Avarkeszi Dezső
Dr. Bindics Ferenc
Dr. Bodolai László
Dr. Borbély Andrea
Dr. Erdei Csaba
Dr. Fazekas Tamás
Dr. G. Szabó Dániel
Dr. Hajdu József Péter
Dr. Kakuk Zoltán Dániel
Dr. Kauka Norbert
Dr. Kelemen Anita
Kozma Tamás
Dr. Litresits András
Dr. Sárhegyi Zoltán
Dr. Szíjj-Sarkadi Zsuzsanna

Dr. Barics Ernő
Dr. Buzál Attila János
Halász János Pál
Dr. Lásztity Alexandra
Dr. Márton Zsuzsanna
Dr. Nemes Dénes
Dr. Topuzidisz Dimitrisz

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
az NVI munkatársai

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesét. Megállapítja, hogy a Bizottság 21 fővel határozatképes és az ülést megnyitja. Ismerteti a meghívó szerinti napirendi pontot. Kiegészítő napirendi pontként javasolja általános tájékoztatás napirendre vételét az NVI elnökétől a szavazásnap eseményekről.

Dr. Litresits András NVB tag: Napirendi ponton belül javasolja majd, hogy a Nemzeti Választási Iroda adjon ki utasítást, hogy azokon a helyeken, ahol a szavazólapokról a visszalépett jelölteket nem húzták le, minden egyes helyen kerüljön jegyzőkönyvben rögzítésre.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 22 fővel határozatképes és szavazásra bocsátja a meghívó szerinti napirend elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 138. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 21 igen, 1 nem szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Jogorvoslati kérelmek elbírálása

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja a Nemzeti Választási Iroda elnökének tájékoztatója a szavazásnap eseményekkel kapcsolatban tárgyú napirend elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 139. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 21 igen, 1 nem szavazattal úgy dönt, hogy II. napirendi pontként tárgyalja a Nemzeti Választási Iroda elnökének tájékoztatóját a szavazásnap eseményekkel kapcsolatban.

- I. *Jogorvoslati kérelmek elbírálása*

1. Kifogás Patyi András tevékenységével kapcsolatban

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Tekintettel arra, hogy a kifogás őt érinti, ezért az Ügyrend 8. §-a értelmében bejelenti érintettségét és nem kíván részt venni az ügy tárgyalásában, így a vonatkozó szabályok értelmében az ülés vezetését átadja dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes asszonynak.

Dr. Nemes Dénes NVB tag: Álláspontja szerint, mivel az Elnök úrral kapcsolatos kérelem a teljes testületet érinti, amelynek a nemzetiségi delegáltak egyenjogú tagjai, ezért kéri, hogy a Bizottság jegyzőkönyvi döntésben biztosítsa azt, hogy a nemzetiségi delegáltak is szavazhassanak a kérdésben.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a napirend tárgyalásán a nemzetiségi delegáltak is részt vesznek.

Szavazás

A Bizottság 140. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 21 igen, egyhangú szavazattal úgy dönt, hogy a napirend tárgyalásán és a döntéshozatalban a nemzetiségi delegáltak is részt vesznek.

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A Momentum Mozgalom nyújtott be április 7-én 11 óra 1 perckor elektronikus úton kifogást, melyben előadta, hogy április 4-én Orbán Viktor ünnepélyesen átadta a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Ludovika Campusát. Beszédében a Kormány eredményeit részletesen méltató, a migráció fenyegetését hangsúlyozó, az ellenzéket kritizáló beszédet mondott és kifejezetten utalt a közelgő választásokra. A rendezvényen az Egyetem rektora, Patyi András is felszólalt, majd a beszédek követően Orbán Viktor és Patyi András kedélyesen beszélgetett, amelyről több országos sajtótermék is közölt fotót, valamint videó is megjelent a miniszterelnök hivatalos facebook oldalán. Beadványozó álláspontja szerint Orbán Viktor az említett eseményen kampánytevékenységet folytatott és Prof. Dr. Patyi Andrásnak az ünnepségen elmondott beszéde a függetlenség feladásának látszatát keltheti, melyet idéz. Beadványozó kérte a Nemzeti Választási Bizottságot, hogy állapítsa meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás követelményének, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjának sérelmét, a jogsértőt tiltsa el a jogsértéstől, valamint szabjon ki a jogsértés súlyosságával arányos, megfelelő visszatartó erővel rendelkező bírságot.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: Az Ügyrend 7. § (3) bekezdése alapján felkéri dr. Tóta Áronnét, hogy ismertesse a döntési javaslatot.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: A kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítását javasolja. Abból egyértelműen megállapítható, hogy tartalmilag Prof. Dr. Patyi András rektori minőségéhez kapcsolódó tevékenységére irányul. Korábban a Bizottság két összeférhetlenségi kifogást tárgyalt az NVB elnökével kapcsolatban és kimondta, hogy az NVB elnöki tisztség nem összeférhetetlen a Nemzeti Közsolgálati Egyetem rektori megbízásával. Mindkét döntést helybenhagyta a Kúria és megállapította, hogy helyes döntéssel utasította el a Bizottság az összeférhetlenségi indítványt. A Ve. 18. § (2) bekezdés d) pontja tartalmazza a Ve. által tiltott szervezeti kört, illetve a tiltott jogviszonyokat, melyet ismertet. A Nemzeti Közsolgálati Egyetem állami felsőoktatási intézménynek minősül, de nem tartozik a Ve. által tiltott szervezeti

körbe. A két korábbi ügyben megállapítást nyert, hogy Prof. Dr. Patyi András a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen közalkalmazotti jogviszonyban áll, munkáltatója az NKE, tehát a közalkalmazottakról szóló Kjt. hatálya alá tartozik. A felsőoktatási intézmények szervezeti felépítését, egyes szervezeti egységeinek, tisztségviselőinek hatáskörét, feladatait a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény tartalmazza, míg a Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti, katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény az NKE-re vonatkozó speciális rendelkezéseket tartalmaz. Ezek a törvények szabályozzák a rektori jogállást, hatáskört, de nem érintenek olyan jogviszonyt, feladatkört, amelyre a Nemzeti Választási Bizottság hatásköre kiterjedne. Ez fordítva is igaz, a Ve. sem tartalmaz rendelkezést az NVB elnökére vonatkozóan, mely jogkört biztosítana valamely elnöki teendő ellátása során az NKE szenátusának. A két státusz és a keretében folytatott tevékenység tehát nem érinti egymást, egymástól jól elhatárolható, ezért nem is lehet összeférhetetlen, egyszerre mindkét tisztség betölthető. Prof. Dr. Patyi András összetéveszthetetlen módon az NKE rektoraként vett részt az eseményen. Sem beszédében, sem a protokolláris tevékenysége során jelét sem adta annak, hogy ő a Nemzeti Választási Bizottság elnöke, az országgyűlési választásra célzást sem tett, és különösen nem volt köthető tevékenysége valamely jelölthöz, vagy jelölő szervezethez. Az átadó ünnepségen elhangzott rektori beszéd kifogásban idézett része a Ve. szempontjából nem értékelhető, a választási eljárással összefüggésbe nem hozható. Ugyanígy irreleváns a rektor egyéb protokolláris tevékenysége. Alkotmánybírósági határozatokra is hivatkozik a kifogás. Mindegyik határozat konkrét kizárási ügyre vonatkozott. A kifogás szempontjából nem értékelhetőek ezek az alkotmánybírósági hivatkozások, nincs bennük utalás sem a felsőoktatási intézmények vezetőire, illetve az NVB elnökére. Összességében megállapítható, hogy Prof. Dr. Patyi András kifogásolt tevékenysége nem értékelhető választási ügyként, így nem tartozik a Ve. hatálya alá és a Ve. 215. § d) pontja alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

Dr. Rádi Péter NVB tag: A tervezettel egyetért. Méltatlannak érzi, hogy a kérdéssel harmadszor foglalkoznak. 2016-ban, illetve a kampányidőszak kezdetekor ebben az évben is döntött a Bizottság az összeférhetetlenségről és döntött a Kúria is. Most harmadszor kell dönteniük egy olyan kérdésben, amiről a Kúria kimondta, hogy a rektori tisztség és a Nemzeti Választási Bizottság elnöki tisztsége összeférhető, ez a beadvány pedig tartalmában az összeférhetetlenséget támadja a rektori tisztség kapcsán. Egy, az Egyetem által szervezett rendezvényen történő részvétellel kapcsolatos feladatokat kifogásolja meg, köztük nevetséges vádakkal és felháborító kijelentésekkel. A kifogás elindul az összeférhetetlenség kérdéséből, majd a bírói függetlenség kérdéskörével kapcsolatos bírósági határozatokra utal és megérkezik a Ve. alapelveihez. Nem kifogásolható a Nemzeti Választási Bizottság elnöke egy másik tisztségéből adódóan. Nem pártrendezvény, nem jelölő szervezetek által szervezett rendezvény volt, és Orbán Viktor miniszterelnök nem a listavezetőként vett részt a rendezvényen. Méltatlannak tartja, hogy a bíróságok jogállásáról szóló törvényről kell

a bizottsági tagok esetében vitatkozni. Néhány napja még arról folyt írásbeli értekezés a tagok között, hogy az alkotmánybírárságról szóló törvényt kell-e alkalmazni. Ezekben a mélységekben nem tudja, hol van még a határ lefelé. Maradjanak a Ve. szabályozásánál és érdemi vizsgálat nélkül utasítsák el a tervezetet.

Dr. G. Szabó Dániel NVB tag: Amikor Orbán Viktor 4 nappal a választások előtt átad valamit, akkor az egy kampányesemény, mely eseményen ott volt a Nemzeti Választási Bizottság elnöke, aki szintén felszólalt a kormányzó párt listavezetője mellett. Ez sérti az NVB függetlenségének a látszatát és súlyos sérelem a Bizottságra nézve. Nem az összeférhetetlenségről van szó, hanem arról, hogy a függetlenség látszatát is védeni kell, hogy az embereknek legyen bizalma az NVB-ben és annak elnökében. Alapvető kifogásról van szó, a választás tisztaságát, illetve az esélyegyenlőséget sérti, hogy a független Nemzeti Választási Bizottság elnöke közösen ad át egy egyetemi Campust 4 nappal a választások előtt a regnáló miniszterelnökkel, aki egyben a FIDESZ listavezetője is. Nem volt még olyan döntés, amiben az AB azzal foglalkozott volna, hogy mikor sérül az NVB elnök függetlensége, mert olyan elnöke sem volt még az NVB-nek, aki 4 nappal a választások előtt közösen kampányol az egyik listavezetővel. Az NVB hasonlít egy bíróságra, döntéseket hoz, független szerv.

Dr. Hajdu József Péter NVB tag: Egyetért az előterjesztéssel, hogy utasítsa el az NVB a Momentum Mozgalom Párt beadványát. Politikai kérdést jogi formába akar önteni a Momentum. Hosszú ideig a Kjt. hatálya alatt dolgozott, egyértelmű a Kjt. álláspontja abban, hogy a vezetőnek vezetni kell. Nem tehet mást és ha az a rektor és egy általa nem meghatározott feladatot kell teljesítenie, akkor azt teljesíti. Volt része több kormány alatt igazgatóhelyettesként fogadni az akkori gazdasági minisztert és a miniszterelnököt. Egyiknél sem okozott számukra gondot, hogy adott közoktatási intézményben ezek a vezetők ott voltak, pedig az egyik kampányidőszakban volt.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Nem az összeférhetetlenségre lát alapvető problémát, hanem egy olyan eseményről, ahol a jelölő szervezet miniszterelnök-jelöltje, a jelenlegi miniszterelnök hozta az NVB elnökét olyan helyzetbe, hogy kampánybeszédet mondott el. A kifogás és az analógiák erre a konkrét eseményre irányulnak. Egy kiélezett választási kampányban delegálhatott volna egy rektor-helyettesi pozícióban lévő személyt, hogy ne kerülhessen fel a látszata annak és ne lehessen belekötni abba, hogy elnök úr ilyen kortesbeszéd mellett kell, hogy szakmai beszédet mondjon. Nem támogatja, hogy bírságot szabjanak ki és tiltsák el a jogsértéstől elnök urat, de a kifogás igaz, az megalapozott, mert a függetlenség látszatára is ügyelni kell. Ebbe a helyzetbe miniszterelnök hozta elnök urat és ebben a kifogás megalapozott.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: A határozattervezet mellett szól és kéri a kifogás elutasítását. Nem érti, hogy a kifogást miért nem Orbán Viktor ellen adta be a Momentum, hiszen erre ebben a választási eljárásban már volt példa, ugyanis a kifogás jelentős része Orbán Viktor beszédével foglalkozik, annak a tartalmával és ezt minősíti kampánytevékenységnek. Egy közszolgálati egyetem új épületének az átadásához a rektor jelenléte hozzátartozik és az, hogy Orbán Viktor milyen színű nyakkendőben jelenik meg és milyen tartalmú beszédet mond el, kevés köze van a rektornak, illetve amint elhangzik Orbán Viktor beszéde, ami kampánytevékenységre utal, nem hiszi, hogy ebben a pillanatban azt kell mondania a rektornak, hogy lelép a színpadról. Ha valakinek a tevékenységét lehetett volna kifogásolni, az Orbán Viktor lett volna, semmiképpen sem Patyi András.

Dr. Litresits András NVB tag: Kéri a Választási Irodát, adjon ki tájékoztatást, hogy az átjelentkező polgároknak borítékba kell helyezniük a szavazólapokat, mert több helyen nem kapnak borítékot. A kifogás tárgya nem összeférhetlenség, arra irányul, hogy konkrét eseményen konkrét részvétel jogsértő-e alapvető szinten, illetve a Ve. 14. § (1) bekezdésében függetlenség elve sérül-e. Álláspontja szerint igen. Politikai célból ez a rendezvény április 4-én került megtartásra. Kétségtelen, hogy Elnök úr nem osztotta meg miniszterelnök úrral a beszédét, először beszélt rektor úr, legvégén pedig miniszterelnök úr és megteremtődött egy olyan helyzet, mely szerint az alapvető sérelem megáll. Orbán Viktor miniszterelnök urat a dadi óvodában tett látogatásával kapcsolatban elmarasztalták, de a függetlenség már ott megkérdőjeleződik. Számára elgondolkodtató, hogy a rendezvény után a határozattervezet arra irányult, hogy ne legyen jogsértő, hogy Hoppál Péter óvodában kampányol. Javasolja, elnök úr is mondja el álláspontját.

Dr. Bindics Ferenc NVB tag: Álláspontja szerint sem összeférhetlenségi kérdéstről van szó. Számos ügyben vizsgálták már, hogy egy adott felszólaló milyen minőségében jelenik meg a kampányban és ennek kapcsán kampánytevékenységet végez-e és mindig politikai indíttatású volt a fellépés. Jelen esetben azt kell vizsgálni, hogy az elnök úr rektorként szólalt fel, mely ténykérdés, rektorként ez a dolga, a fejlődés átadásán részt kellett vennie és nem ért egyet azzal, hogy pusztán a választás közelsége miatt delegálnia kellene a részvételt egy esetleges helyettesre. Elnök úr beszédében nem kampányolt, az adófizetők hozzájárulását köszönte meg. Az, hogy a beadványozó törvénysértésként azt jelöli meg, hogy kedélyesen társalgott a miniszterelnökkel, nem szeretné minősíteni. Elnök úr arról nem tehet, hogy Orbán Viktor kampánypropagandát folytatott ezen a felszólaláson. Nincs köze ehhez az ügghöz, a beadványozó mindvégig Orbán Viktor beszédeiből idéz és kampánytevékenységeire mutat rá, nem pedig az egyetem rektorának beszédét, illetve helyzetét veszi górcső alá.

Dr. Boda Pál NVB tag: A kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítását támogatja. Nyilvánvaló, hogy a Nemzeti Választási Bizottság elnöki tisztsége különválasztható a

rektori tisztségtől. Azt, hogy rektorként a munkaköri kötelezettségeit és feladatait végezze, semmiféleképpen nem valósíthatja meg választási alapelv megsértését részéről, semmiféle kampánytevékenységre utaló mondat nem hangzott el, az inkriminált mondatban pedig a nemzetnek és az adófizetőknek köszönte meg a támogatást. Javasolja, hogy a határozattervezet szerint döntsenek.

Dr. Nemes Dénes NVB tag: Borbély Andrea és Bindics Ferenc által elmondottakkal egyetért, ezáltal a határozati javaslattal is. Az államháztartásról szóló 2011. évi CVC törvény egyértelműen megmondja, hogy a költségvetési szervnek költségvetési vezetővel kell rendelkezni. A Magyar Államkincstár törzskönyvi nyilvántartásában Dr. Patyi András professzor van bejegyezve, így értelemszerűen hivatalos rendezvényen kötelessége részt venni és kötelessége eljárni, így a nyilatkozattétele is kötelező. A beszédnek egyetlen mondata, vagy szava sem kifogásolható választási eljárási szempontból. Ahhoz, hogy a Momentum beadványa összekapcsolható legyen a Választási Bizottság tevékenységével, össze kellene kapcsolni, hogy az egyes határozatokban mennyiben tükröződik Patyi András elfogultsága, vagy szubjektív álláspontja. Amióta a Bizottság tagja, ilyen típusú szubjektivitást nem észlelt.

Dr. Fábrián Adrián NVB tag: Az, hogy egy miniszterelnök egy egyetemre látogat Magyarországon, az évtizedenként egyszer szokott megtörténni, ez nem egy hétköznapi rutinfeladat. Tudja, hogy a regnáló miniszterelnök országos listát vezető képviselőjelölt, de mégiscsak miniszterelnök és őt az egyetemen a rektornak kell fogadnia. A beadvány kifogásolja azt, hogy az elnök úr ott volt és azt, hogy mit mondott. Azt, hogy ott volt, arra az előbb utalt és mindent elmondott, ami a miniszterelnöknek jár és semmit sem mondott, ami az országos listát vezető képviselőjelöltre tartozik. Egyetért azzal, hogy a kifogást érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani, mert nem választási ügy.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: További hozzászólás nincs, összefoglalja a hozzászóló tagtársak véleményét, majd szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 21 igen, 6 nem szavazattal a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

2. Kifogás az NVI tevékenységével szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A Magyar Szocialista Párt és a Párbeszéd Magyarországért Párt NVI-hez megbízott megfigyelője nyújtott be kifogást április 5-én a levélszavazatok feldolgozásával kapcsolatban. Az egyik munkaállomás dolgozta fel a 869-es azonosítószámú dossziét, amelyben 50 db, a Magyar Posta Nemzetközi Postacserélő Központ Budapest 1005 feliratú, átlátszó borítóban lévő szavazási levélcsomag volt. Az elbíráló a postai borító felbontását követően megkezdte a

feldolgozást, majd annak folytatása előtt vezetői döntést kért az NVI jelen lévő vezetőitől. Az utasítás a kifogáshoz csatolt jegyzőkönyv szerint az volt, hogy a postai borító felnyitását követően a lezárt borítékot zártnak, a nyitott borítékot nyitottnak minősítsék és az iratot ennek megfelelően értékeljék. A borítékok jellemzően valamilyen sérülést szenvedtek, vagy teljesen nyitva volt, vagy meg volt szakadva, vagy le volt zárva, de a borítéknak van egy perforált része, melyen a piros csík mutatja, ha a boríték meg lett bontva. Az utasítás az volt az elbírálóknak, hogy amennyiben a boríték zárva van, azt fogadják el érvényesnek, amelyik pedig nyitva van, azt érvénytelenítsék. Ezt sérelmezi a kifogástevő, mert álláspontja szerint amikről megállapítható a perforált rész alapján, hogy fel lett nyitva, az nem fogadható el érvényesként, mert ennek titkossága sérülhetett és az Alaptörvényben foglalt titkosságot és a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjának alapelvét sérti. Erre tekintettel kérte annak megállapítását, hogy azok a borítékok, amelyekről megállapítható, hogy nem voltak folyamatosan lezárva, ne tekintse a Bizottság érvényesnek. Ez 50 ilyen csomagot érintett, majd utána érkezett 17 boríték, tehát összesen 67 borítékot érint a kérdés. A kifogás csak az 50 tasakra vonatkozik.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a határozattervezet elfogadásával a Bizottság a kifogást utasítsa el. Pálffy Ilona elnök asszony az NVI részéről feljegyzést készített a határozattervezethez. A Ve. alapján amennyiben a válaszboríték nyitva van, akkor a benne lévő szavazat érvénytelen, amennyiben nincs nyitva, akkor a benne lévő szavazat érvényes. A Ve 289. § (3) bekezdés rendelkezése nem ír elő piros csíkot, a ragasztó anyagát a Ve. nem határozza meg és a Ve. nem teszi érvényességi feltétellé az NVI által kiküldött válaszboríték alkalmazását. A szavazat akkor is érvényes, ha a levélben szavazó választópolgár saját maga által vett borítékba zárja külön az azonosító borítékot és külön a szavazatát tartalmazó, kisebb borítékot. A nagy távolságra történő postázás érdekében az NVI olyan technikai megoldást választott, amelyik erősebb ragasztóanyaggal ellátott borítékot tartalmazott, amelyik érzékeny arra, ha kinyitják. Az NVI nem járt el szabálytalanul akkor, amikor a nem nyitott borítékokat érvényesnek tekintette. A borítékokat ideiglenes elbírálás alá helyezte, nincsenek véglegesen rögzítve és a nyitott borítékokat érvénytelennek tekintette.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: A tervezet ellentétes a Ve. szellemével. Nem ért egyet az elnök asszony feljegyzésében foglaltakkal és Elnök úr is megerősítette, hogy a Ve. szabályai alapján a szavazási iratnak nem érvényességi kelléke az NVI által rendelkezésre bocsátott válaszboríték, így a szavazás érvényességi szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a választópolgár az NVI által megküldött, vagy egy, a birtokában lévő borítékba helyezi és juttatja el a szavazatát tartalmazó borítékot és nyilatkozatát. A Ve. 275. § (1) bekezdés d) pontja szól először a válaszborítékról, majd a 278. § (3) bekezdésében és a 289. § (3) bekezdésében is kifejezetten a válaszborítékról beszél, nem határozott névelő nélküli válaszborítékról. A törvény azt írja elő, hogy abba a válaszborítékba kell behelyezni,

amit az NVI-től megkapott és lezárva kell elküldeni és ha ezt valamikor felnyitották, akkor az nem bizonyítható, hogy nem a választópolgár nyitotta fel és zárta vissza. Őva intené a Választási Bizottságot, hogy egy teljesen nyilvánvaló választási csalás lehetőségéhez asszisztáljon, javasolja, hogy a kifogást fogadják el.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezet törvényellenes. Ismerteti a Ve. 275. § (1) bekezdés d) pontját. A tervezet (10) pontja törvényellenes. Nem igaz, hogy nincs jelentősége, milyen boríték az. A kifogáshoz csatolásra került egy április 5-én felvett jegyzőkönyv, amely tartalmazza, hogy a borítékok az NVI-be érkezésüket megelőzően felnyitásra kerültek. A Ve. előírása szerint érvénytelen az a szavazási irat, ha a választóboríték nincs lezárva. 67 ilyen szavazatról beszélnek, ami egyszer nyitva volt, ehhez nem asszisztálhat a Bizottság.

Dr. G. Szabó Dániel NVB tag: A vitát nem arról kell lefolytatniuk, hogy azt a borítékot kell használni, hanem arról, hogy mit jelent az, hogy lezárva. Abban az esetben is, ha nem ezt a borítékot kell használni, amit egyszer már kinyitottak, nincs lezárva. Ha egyszer kinyitották, akkor az a boríték nem felel meg a törvénynek. Ha az NVI a költségvetési forrásból olyan borítékot vett, amin extra szolgáltatásként rajta van az a piros csík, ami jelzi, hogy ki volt nyitva, akkor nem tekinthetnek úgy, mintha nem lenne rajta ez a piros csík, különben hűtlen kezeléssel vádolnák az NVI-t, hogy feleslegesen vett olyan borítékot, ami extra szolgáltatást tartalmaz. A Ve. „lezárva” kifejezése nem teljesül, ha azt korábban kinyitották.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Világos, hogy a küldeményt kinyitották, aztán visszazárták és ellentétes lenne a törvénnyel, ha ezt zártnak tekintenék. A kifogás helyes, a határozattervezetet nem tudja támogatni.

Dr. Bindics Ferenc NVB tag: Az Avarkeszi tagtársuk által mondottak a határozott névelő tekintetében helytállóak és a választóboríték funkcióját úgy kellene vizsgálniuk, hogy az mit helyettesít. Véleménye szerint a szavazóurnát helyettesíti. Meglátása szerint itt jogsértés történt.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezet (13) pontja törvényellenes, mert félremagyarázza a törvényt. Ezt felolvassa.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. A hozzászólók a tervezettel ellentétben foglaltak állást, a Ve. rendelkezéseit felhasználva hangsúlyozták, hogy a törvény határozott névelő alkalmazása folytán a választóborítékot kötelező szavazási kellékként rögzíti levélszavazás esetén, választóboríték alatt azt a borítékot kell érteni, amit a Választási Iroda bocsátott a szavazók rendelkezésére. Más hozzászólók hangsúlyozták, hogy annyira a választóboríték kötelező használata mint a lezárt állapota az, ami kérdéses. Amennyiben a Választási Iroda olyan borítékkal látta el a magyarországi lakcímmel

nem rendelkező választópolgárokat, amely biztonsági csíkkal mutatja, hogy kinyitották, akkor ennek következményeit a választási eljárásban érvényesíteni kell. A hozzászólók hangsúlyozták, hogy a választóboríték használata a titkosság egyik garanciája, ezért amennyiben az bármilyen okból sérült, akkor ezeket a borítékokat nem lehet lezártnak elfogadni és ezeket a szavazási iratokat érvénytelennek kell tekinteni és a bennük lévő szavazatokat nem szabad hozzászámolni az érvényesekhez. Tagtársai hangsúlyozták, hogy mindennek garanciális jelentősége van. A hozzászólásokban elhangzottakra tekintettel felhívja a figyelmet arra, hogy aki igennel szavaz, az a kifogást elutasítja, aki nemmel szavaz, az a kifogásnak helyt ad, mert a nem szavazat kifejezi azt az álláspontot, hogy a választóboríték a törvényismertetett rendelkezései folytán az a választóboríték, amit az NVI kiküldött, aki nemmel szavaz, azt az álláspontot foglalja el, hogy a már egyszer kinyitott boríték a későbbi visszazárás ellenére nem tartalmaz érvényes szavazatot és a harmadik érv, hogy a választóboríték esetében felnyitottnak kell tekinteni, amelyiknél a biztonsági csík azt mutatja, hogy már egyszer ki volt nyitva. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 5 igen, 17 nem szavazattal a kifogásnak helyt ad és megállapítja, hogy a Nemzeti Választási Iroda megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés a) pontját és a 289. § (3) bekezdés a) pontját azzal, hogy az ideiglenes elbírálás során a kifogás tárgyává tett szavazási iratok közül zárt állapotban lévőknek tekintette azokat a szavazási iratokat, amelyek választóborítékján található biztonsági csík szerint a Nemzeti Választási Irodához való érkezésüket megelőzően felnyitásra kerültek.

3. Fellebbezés Budapest 17. számú OEVB 89/2018. számú határozatával szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A kifogástevő magánszemély előadta, hogy március 31-én a Magyar Szocialista Párt Csepelen, a Puli sétány játszótéren kampányeseményt szervezett, melynek központi témája a húsvéti ünnepkör volt. A rendezvényen az MSZP csokoládétojásokat rejtett el kisgyermek számára, melyeket a gyerekek a szüleik jelenlétében megkereshettek, majd hazavihettek. Kifogástevő szerint a rendezvény kampányeseménynek minősült, alkalmas a választói akarat befolyásolására, pozitív színben tünteti fel kisgyermek és a szüleik számára a jelölő szervezetet. Álláspontja szerint ez a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást sérti, ezért kérte az OEVB-től ennek a megállapítását, a jogsértéstől eltiltást és bírság kiszabását is az MSZP-vel szemben. Az OEVB helyt adott a kifogásnak, megállapította az alapelv sérelmét, a jelölő szervezetet és annak jelöltjét egyetemlegesen 138.000 forint összegű bírság megfizetésére kötelezte. Határozatában rögzítette, hogy a 14/2015. számú önkormányzati rendelet a játszótérek elsősorban a gyermekek és kísérőik számára, az ott elhelyezett eszközök rendeltetésszerű használatával játék, pihenés céljából

látogathatók. Megállapította, hogy a fényképfelvételek közösségi oldalon való közzétételével egyértelműen pozitív színben tünteti fel a jelölő szervezetet és jelöltjüket, ezáltal alkalmasak a választói akarat befolyásolására és megállapította a jogsértést. A fellebbezés április 5-én érkezett az elmarasztalt jelölő szervezettől és a jelölttől, valamint egy magánszemélytől, melyben sérelmezték az OEVB döntését. Álláspontjuk szerint közterületen, játszótéren nem tiltott kampányeseményt tartani, a szülők tudták, hogy kampányesemény lesz, a gyermekek szüleikkel mentek oda. Kérték az OEVB határozatának megváltoztatását és a kifogás elutasítását, valamint a kiszabott bírság mellőzését.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A határozattervezettel egyezően javasolja az első fokú határozat megváltoztatását és a kifogás elutasítását. Indítványozza ezzel egyidejűleg a jogszabálysértéstől való eltiltás és bírság megfizetésére kötelezés mellőzését. Ez egy szabályos kampányesemény volt, nem tiltja a Ve. gyermekek részvételét kampányeseményen, a jelölő szervezet kellő időben adott tájékoztatást a rendezvényről és megítélése szerint a rendezvény megtartását sem alapelvek sem törvényi rendelkezés nem tiltotta, így jogellenessé sem nyilvánítható.

Dr. Litresits András NVB tag: Egyetért a határozattervezettel, ez egy meghirdetett, nyilvános kampányesemény volt szombaton, ami iskolai szünet, a köznevelési törvény hatálya nem terjed ki rá.

Dr. Fábrián Adrián NVB tag: A köznevelési intézményen kívül gyerekekkel kampányolni jogszerű, de neki nem tetszik.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a jogszerűségről kell döntést hozniuk. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 22 igen, egyhangú szavazattal a Budapest 17. számú OEVB 89/2018. számú határozatát megváltoztatja, és a kifogást elutasítja. A Nemzeti Választási Bizottság mellőzi a Magyar Szocialista Párt és Bangóné Borbély Ildikó jelölt jogszabálysértéstől való eltiltását és a kiszabott 138.000 Ft bírság megfizetésére kötelezését.

4. Fellebbezés Pest megye 05. számú OEVB 43/2018. számú határozatával szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: Kifogástevő március 28-án tapasztalta, hogy a Momentum Mozgalom aktivistái, kerületi képviselőjelöltje politikai üzenetet tartalmazó papírlapokat helyeztek el az önkormányzat épületén. Épület oldalán plakátot elhelyezni csak a tulajdonos, illetve a vagyonkezelői jog jogosultjának engedélyével lehetséges és véleménye szerint a plakátokat kifejezetten provokatív céllal helyezték el. Fényképeket mellékelte az eseményről, kérte a jogszabálysértés

megállapítását, további jogsértéstől való eltiltást és bírság kiszabását mind a jelölő szervezet, mind a képviselőjelölt számára. Az OEVB a kifogásnak helyt adott és megállapította, hogy Korhut Ákos képviselőjelölt és a Momentum Mozgalom jelölő szervezet megsértették a Ve. 144. § (5) bekezdés plakát kihelyezésére vonatkozó tilalmát, az érintetteket a további jogsértéstől eltiltotta, valamint a Momentum Mozgalom jelölő szervezetet 350.000 forint összegű pénzbírsággal sújtotta. Beadványozó április 5-én nyújtotta be fellebbezését, melyben előadta, hogy az OEVB határozata a bírság kiszabására vonatkozó rendelkezés tekintetében jogszabálysértő, mert nem vette figyelembe az eset összes körülményét és nem indokolta megfelelően. Álláspontja szerint a jogsértés nagyon rövid ideig állt fenn és nem került sor az épület állagvédelmére sem. A szervezet és a képviselőjelölt mindent megtett a jogsértés megszüntetése érdekében. Kérte a Bizottságot, hogy az OEVB határozatát változtassa meg, tekintsen el a bírság kiszabásától, illetve azt mérsékelje.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a Bizottság az első fokú határozatot hagyja helyben. A fellebbezés nem alapos. Megítélése szerint az első fokú bizottság helyesen állapította meg a jogszabálysértést és helyesen alkalmazott azzal szemben szankciót. A törvény tiltja önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen a plakátolást.

Dr. G. Szabó Dániel NVB tag: A fellebbezés a jogsértés tényét nem vitatja, egyedül a bírság mellőzéséről szól, álláspontja szerint a bírság mérséklésének, vagy mellőzésének van helye. Egy nem helyi aktivista rossz helyre plakátolt, mire észrevették és visszamentek, le voltak szedve a plakátok, tehát megvolt az önkéntes jogkövetés szándéka. A Momentumot korábban nem bírságolták meg, nincs szó ismétlődő jellegről, a jelölt elment az OEVB ülésére, ahol elmondta, mi történt és elnézést kért. Ez az eset nem érdemel akkora bírságot, mint óvodásokkal fotózkodni, túlzottnak érzi a bírság összegét.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja és szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 15 igen, 7 nem szavazattal Pest Megye 5. számú OEVB 43/2018. számú határozatát helybenhagyja.

Elrendeli a szünetet.

Szünet

5. Fellebbezés Budapest 17. számú OEVB 88/2018. számú határozatával szemben

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 21 fővel határozatképes.

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A kifogás alapjául szolgáló cselekmény arról szól, hogy a XXI. kerület Csepel Önkormányzatának hivatalos honlapjaként működő weboldal különböző cikkeket jelentet meg, amelyek a jelöltekkel kapcsolatos információkat tartalmaznak. Beadványozó több cikket is megjelölt, amelyek vagy Németh Szilárd képviselőjelölttel, vagy egyéb képviselőjelöltekkel foglalkoznak, azonban az a tendencia érvényesül, hogy míg Németh Szilárd valamennyiben pozitív módon jelenik meg, a többi képviselőjelölt negatív értékitélet formájában. A hivatkozott honlap folytatólagosan követi el ezt a jogsértést. Hangsúlyozza, hogy az önkormányzati honlapnak semlegesnek kell lennie és emiatt kérte a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja sérelmének megállapítását. Az OEVB valamennyi cikk vonatkozásában megvizsgálta a kifogást, azt elutasította és megállapította, hogy a megjelölt cikkek egy része irreleváns az ügy szempontjából, más cikkek vonatkozásában pedig kijelentette, hogy egyrészt a kifogásolt jelölt nem jelenik meg valamennyi cikkben, másrészt a megjelenése nem több mint az OEVB-ban induló többi jelölt esetén, túlzó mértékű szerepeltetésről így nem lehet beszélni, nem történt meg a képviselőjelöltek közti egyensúly megbontása. Beadványozó április 4-én nyújtott be fellebbezést a határozattal szemben, melyben megismételte a kifogásában előadottakat, kérte az eltiltást a további jogsértéstől a jogsértés megállapítása mellett, a határozat rendelkező részének közzétételét és bírság kiszabását.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a határozattervezet elfogadásával a Bizottság a Budapest 17. számú OEVB 88/2018. számú határozatát változtassa meg és állapítsa meg, hogy Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata hivatalos honlapját működtető Csepeli Városkép Kft. a www.csepel.hu oldalon közölt „Ezer csepeli elhunyt adataival élhetett vissza az MSZP”, „Visszalépett az egyszázalékos jelölt” és a „Csalódott jobbikosok tüntettek a kampányzáró fórumon” című cikkekkkel megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés d) pontja szerinti alapelvet. A cikkek tartalmát a döntést előkészítő munkatársak megvizsgálták, ez alapján a megállapított tényállás nem arra épül, hogy kizárólag egy jelölttel foglalkozik ez a honlap, hanem az esélyegyenlőség sérelme azáltal áll fenn, hogy egyértelműen az ellenzéki jelöltekkel szembeni véleményeket fogalmaz meg. Egy tájékoztató honlapról van szó, megítélése szerint a Kúria és az NVB vonatkozó joggyakorlatának alkalmazását nem akadályozza, hogy önkormányzati honlapról van szó. A Ve. 209. §-a alapján folytatólagos jogsértésről van szó és a határozattervezet a tekintetben állapítja meg az esélyegyenlőség megsértését, hogy az önkormányzat semleges pozícióját feladva egyértelműen bizonyos jelöltek ellen

és a kormánypárti jelölt mellett fogalmazta meg a cikkeket. Választási időszakban a Ve. alapelvi korlátok nem engedik meg ezt a szerkesztési gyakorlatot.

Dr. Litresits András NVB tag: Javasolja bírság megfontolását, a Csepeli Önkormányzat visszaeső ebben a kérdéskörben, a fellebbező tesz rá javaslatot. Az önkormányzatok bármit megtehetnek közpénzből finanszírozott újságokkal, mert közpénzből fizetik ki a bírságot, de a jogsértés megszüntetésére nincs megoldás. Az előző ügyben a Bizottság kemény bírsággal sújtotta azt, hogy az önkormányzat épületére helyezték ki a plakátokat. Most ehhez képes Csepelen visszatérően politizálnak közpénzből. Kéri Elnök urat, tegye fel szavazásra a maximális bírság összegét.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. A határozattervezet indokolásának (36) pontja nem mellőzi a bírság kérdését, hanem hangsúlyozza azt, hogy megállapítható, hogy a szerkesztett tartalmak tekintetében a Csepeli Városkép törekedett a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti alapelv megtartására, hiszen nem kizárólag egy jelöltről szóló írások jelentek meg és a bizottság összesen 3 cikk tartalma alapján állapította meg a jogsértést. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 18 igen, 3 nem szavazattal Budapest 17. számú OEVB 88/2018. számú határozatát megváltoztatja és megállapítja, hogy Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata hivatalos honlapját működtető Csepeli Városkép Kft. a www.csepel.hu oldalon közölt „Ezer csepeli elhunyt adataival élhetett vissza az MSZP”, „Visszalépett az egyszázalékos jelölt” és a „Csalódott jobbikosok tüntettek a kampányzáró fórumon” című cikkekkal megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek között eljárási alapelvet.

6. Fellebbezés Budapest 12. számú OEVB 44/2018. számú határozatával szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: Móricz Eszter a Lendülettel Magyarországért képviselőjelöltje a korábbi OEVB határozatot helybenhagyó kúriai határozat alapján, mely kimondta, hogy a jelölő szervezet feltüntetését nem tartalmazó plakátok kihelyezésével megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontját, leragasztotta egy szalaggal a plakátjait, amin az a szöveg szerepelt, hogy a nemzeti baloldal jelöltje és jóval kisebb betűméretben szinte észlelhetetlen módon a jelölő szervezet elnevezése és emblémája. Az OEVB megállapította, hogy nem állapítható meg az átragasztott szöveg észlelhetetlensége miatt, hogy kinek a támogatására szólít fel a plakát, erre tekintettel megállapította a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelvek megsértését és 70.000 forint bírságot is kiszabott. Április 6-án érkezett a fellebbezés a képviselőjelölttől, aki arra hivatkozott, hogy a kifogást

másfél nappal a kúriai határozatot követően nyújtották be, addig nem volt esélye sem, hogy az összes plakátot felülragassza, a többin pedig nem eléggé látható a választópolgárok számára. Álláspontja szerint jól látható módon került feltüntetésre a jelölő szervezet, ugyanakkor erre egyéb bizonyítékot nem tudott előterjeszteni. Kéri a határozatot megváltoztatni, a kifogást elutasítani és a kiszabott bírság mérséklését.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a határozattervezet elfogadásával a Bizottság az első fokú határozatot részben változtassa meg és mellőzze a további jogsértéstől való eltiltás jogkövetkezményét. Egyebekben az első fokú határozat megalapozott volt, a tényállást jól tárta fel és a képviselőjelöltre vonatkozó jogerős bírósági végzés következményeit helyesen alkalmazta. A képviselőjelölt látszólag tett eleget a Kúria döntésének és a fellebbezésben tett állítások nem tették az első fokú döntést megalapozatlanná. Javasolja, hogy a határozat állapítsa meg, hogy nem mentesülhet a Kúria végzésében foglalt kötelezettségek végrehajtásától arra hivatkozva, hogy az ünnepnapokon nem volt lehetősége.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel. Nem gondolja, hogy a Ve. további jogsértéstől való eltiltása szűken értelmezhető egy adott eljárásra. A Kúria döntése egyértelmű, hogy fel kel tüntetni, hogy kinek a támogatására ösztönöz a plakát. A további jogsértéstől való eltiltás a jövőre nézve tart.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. A határozattervezet elfogadását javasolja. Egy konkrét plakátolási tevékenységgel összefüggő eltiltásról van szó, melynek a mai nappal nincs rációja.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 20 igen, 1 nem szavazattal a Budapest 12. számú OEVB 44/2018. számú határozatát részben megváltoztatja, és mellőzi a további jogsértéstől való eltiltás jogkövetkezményét.

7. Az Összefogás Párt kifogása az RTL KLUB „Házon kívül” című műsorával szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: Az Összefogás Párt nyújtott be kifogást április 6-án az RTL KLUB április 3-án közzétett „Házon kívül” című műsorszámában elhangzottakkal kapcsolatban. A Párt elnöke és az egyik képviselőjelöltje adott interjút a műsornak, ugyanakkor egyoldalúan állították össze az anyagot és nem jelentették meg egyes reagálásaikat az ügyvel kapcsolatban, ezért álláspontja szerint az RTL KLUB megsértette az Smtv. esélyegyenlőségre vonatkozó rendelkezését és ezzel a Ve. esélyegyenlőségre vonatkozó rendelkezését is. A Nemzeti Választási Iroda megkereste a médiaszolgáltatót és az ügyvel kapcsolatban az RTL KLUB kifejtette álláspontját, melyben leírta, hogy egyetlen műsorszám alapján a Ve. szabályai és az eddigi joggyakorlat alapján nem lehet vizsgálni a

kiegyensúlyozottságot, illetve az esélyegyenlőség megsértését, erre tekintettel kérte a kifogás elutasítását.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a határozattervezet elfogadásával a Bizottság a kifogást utasítsa el. Egy műsorszámmal kapcsolatban állítja az alapelvi szabályok, illetve a sajtó és médiaszabályok megsértését a beadványozó. Az irányadó alkotmánybírósági és bírósági gyakorlat egy konkrét műsor tartalmi szerkesztése tekintetében nem engedi meg azt, hogy a Nemzeti Választási Bizottság jelen kérelemben foglaltaknak megfelelően helyt adó döntést hozzon, teljes időszakban a műsorszámok összességének összevetése alapján végezhető el ilyen típusú döntés meghozatalához szükséges tényállás összeállítása. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 20 igen, 1 nem szavazattal a Magyar RTL Televízió Zrt. médiaszolgáltató RTL KLUB elnevezésű országos lineáris médiaszolgáltatásában 2018. április 3-án közzétett „Házon kívül” című műsorszáma ellen benyújtott kifogást elutasítja.

8. A Magyar Munkáspárt kifogása a CLASS FM műsorszolgáltatóval szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A Magyar Munkáspárt kifogást nyújtott be a CLASS FM ellen, mely arra vonatkozik, hogy politikai reklám közzététele céljából kereste meg a műsorszolgáltatót, a kapcsolatfelvételre azonban a médiaszolgáltató nem reagált. Rögzíti a kifogás, hogy milyen email címen, milyen elérhetőségi úton próbálta a CLASS FM-et elérni az érintett. Arra vonatkozóan nem terjesztett elő bizonyítékot, hogy a CLASS FM hivatalos oldalán megjelentett elérhetőségekre küldött volna üzeneteket. A Nemzeti Választási Iroda megkereste a CLASS FM-et az ügyel kapcsolatban a honlapon elhelyezett elérhetőségi címeken, de válasz nem érkezett.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A határozattervezet elfogadásával javasolja, hogy a Bizottság a kifogást utasítsa el. Nem helyes, hogy egy politikai reklámok közzétételére bejelentkezett és arra jogosultságot szerzett műsorszolgáltató nehezen elérhető, vagy nem elérhető. A beadványhoz csatolt 2 soros email nem alapozza meg az érintett médiaszolgáltató marasztalására irányuló döntés meghozatalát.

Dr. Hajdu József Péter NVB tag: Kéri a Bizottságot, hogy az előterjesztéstől eltérően marasztalja el a CLASS FM médiaszolgáltatót. A beadványban is azért szerepelt, hogy a másik három médiaszolgáltató megadta a lehetőséget a Nemzeti Választási Bizottság határozatával összhangban. Úgy gondolja, egy médiaszolgáltatónak illő válaszolni, különösen úgy, hogy ők jelentkeztek be erre a lehetőségre. Megjegyzi, hogy a Munkáspárt az egyetlen olyan jelölő szervezet, akinek egyetlen jelöltje sem vette fel a kampányfinanszírozási forrásokat. Az általa

képviselt szervezet beadványának elfogadását kéri a Bizottságtól és kiegészítve azt, javasolja bírság kiszabását is.

Dr. Fábíán Adrián NVB tag: Javasolja, hogy a kifogásnak adjanak helyt és állapítsák meg, hogy a CLASS FM jogsértő volt. A Munkáspárt megpróbálta felvenni a kapcsolatot a műsorszolgáltatóval, elvárható lett volna a műsorszolgáltatótól, hogy a nyilvános elérhetőségein valamilyen választ adjanak, de ez a válasz a Nemzeti Választási Bizottságot is megillette volna. Javasolja a jogsértő magatartás megállapítását

Dr. Litresits András NVB tag: Karacs Lajosné alelnök jogosult a párt képviseletére? Az email címek élő címek a CLASS FM-nél? A megküldésre van egyéb igazolás? A kifogás alsó részével kapcsolatban kételyei vannak, hogy a szolgáltatót semmilyen úton nem lehet elérni.

Dr. Bodolai László NVB tag: Egyetért az előterjesztéssel, nemleges tényt nem lehet bizonyítani.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Nemzeti Választási Iroda munkatársai szerint ez egy élő email cím, amire a megkeresés elment, Karacs Lajosné pedig bejelentett képviselője a Munkáspártnak.

Dr. Hajdu József Péter NVB tag: Karacs Lajosné a Munkáspárt alelnöke, természetesen van képviseleti joga.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: Egyetért Fábíán Adrián tagtársával, a választások idején az ilyenfajta magatartás a szolgáltató részéről elfogadhatatlan és kellő bizonyíték az email megküldése arra vonatkozóan, hogy megkereste a szolgáltatót a beadványozó.

Dr. Rádi Péter NVB tag: Egyetért az előtte szólókkal, azt gondolja, hogy ha egy médiaszolgáltató politikai reklámok közzétételére bejelentkezik, akkor kötelezettsége, hogy elősegítse ezeknek a reklámoknak a közzétételét és adjon tájékoztatást arról, hogy hogyan élhetnek a pártok ezzel a jogukkal.

Dr. Szíjj-Sarkadi Zsuzsanna NVB tag: Megnyitotta az Advenio Zrt. hivatalos cégkivonatát, ahol szerepel a cég címe, másrészt szerepel benne egy hivatalos elektronikus elérhetőség. Azt gondolja, ha erre az email címre küldtek volna levelet a Munkáspárt képviselői, akkor erre kellett volna válaszolni.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. A vitában a hozzászólók többsége azt az érvét erősítette, hogy a kifogásnak helyt kellene adni. Ennek egyik alapvető háttere az, hogy a politikai reklám közzétételére

bejelentkezett cégről van szó és ebben a rövid időben fokozott figyelmet és fokozott készséget igényel részükről a megkeresések fogadása, hiszen kötelező az országos listát állító szervezetek spotjait közzétenni. Két hozzászóló jelezte, hogy talán nem jó helyre ment a megkeresés, illetve a nemleges tény bizonyítása nehéz. Szavazásra bocsátja a kifogás elutasításának elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen, 16 nem szavazattal a kifogásnak helyt ad, és megállapítja, hogy az Advenio Zrt. nem biztosította a ClassFM, ClassFM Csak Magyarok, valamint ClassFM UK elnevezésű országos lineáris médiaszolgáltatásaiban az 526/2018. NVB határozatban megállapított 49 perc 52 másodperc időtartamot a Magyar Munkáspárt politikai reklámjainak közzétételére. A médiaszolgáltató ezzel megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés c) pontját, valamint a 147/F. § (2) bekezdésével alkalmazni rendelt 147/A. § (1) bekezdését.

9. Fellebbezés Budapest 14. számú OEVB 40/2018. számú határozatával szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: Magánszemély ügyében az NVB 237/2018. számú határozatával döntött és abban a neve anonimizálásra került. A polgármesteri hivatal a tevékenységével kapcsolatban az NVB határozatról közleményt tett közzé, melyben beadványozót monogramjával jelzi. Ezt sérelmezi, mert ez alapján megállapítható, hogy ő áll az érintett határozat mögött. Erre tekintettel nyújtott be kifogást, az OEVB azonban elutasította arra tekintettel, hogy ez nem választási ügy. A fellebbezés április 6-án érkezett és megerősítette a kifogásában előadottakat, kérte az NVB-t az OEVB határozat elutasítására és a kifogás jóváhagyására.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja a határozattervezet elfogadásával az első fokú határozat helybenhagyását a Bizottság határozatában foglalt indokolással. Egy választási kampányidőszakban megjelent lapszámról van szó, amelynek a megjelenési időpontjára nézve a Kúria több végzésében rögzített módon azt a napot kell tekinteni, amikor a lapszám megjelent. A megjelenés időpontjához képest a beadványozó elkésetten nyújtotta be eredetileg is kifogását, ezért az OEVB helyesen állapította meg az érdemi vizsgálat nélküli elutasítást, de annak indoka az elkésettség kellett volna, hogy legyen.

Dr. Litresits András NVB tag: Ami a fellebbezésben szerepel, arra nehéz azt mondani, hogy ne lenne választási ügy és a fellebbező neve egyértelműen szerepel benne. Ez választási ügy, ha a közlemény megjelenéséhez képest 3 napon belül volt, akkor ez egy eredményes kifogás kell, hogy legyen. Nem szerencsés, hogy jegyző bármilyen nemtetszését úgy fejezi ki, hogy egy választópolgár teljes nevét lehozza közlemény formájában.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A közlemény ki van másolva a sajtótermékből, annak a 9. oldalán szerepel és a tervezet nem ért egyet azzal, hogy ne lenne választási ügy, azzal ért egyet a Bizottság, hogy elkésett a kifogás.

Dr. Litresits András NVB tag: Kéri, jelezze a Bizottság, hogy egyébként alapos lenne a fellebbezés a Ve. 49. § (2) bekezdés alapján.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. A tervezet értékeli az egész tényállást. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 21 igen, 1 nem szavazattal a Budapest 14. számú OEVB 40/2018. számú határozatát – jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

10. Fellebbezés Komárom-Esztergom megye 01. számú OEVB 37/2018. számú határozatával szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A határozat kifogásról döntött, a beadványozó magánszemély azt kifogásolta, hogy a Boldogulj Tatabányán elnevezésű facebook oldal megtévesztéssel próbálta meg befolyásolni a szavazókat. A beadványnak az OEVB helyt adott, megállapította a jogsértés tényét és a további jogszabálysértéstől eltiltotta az Egyesületet. A fellebbezést az Egyesület nyújtotta be, előadta, hogy az OEVB határozatának rendelkező része nem nevesíti az alapelvei sérelmet, általában mondja ki az alapelvek sérelmét, az e) pont sérelmére pedig csak annak indokolása utal. Álláspontja szerint az OEVB határozata tényállást nem rögzít és a kifogásolt bejegyzés szerint nyilvánvalóan megállapítható, hogy az áprilisi tréfaként került közzétételre. Ennek alapján kérte az NVB-t, hogy az OEVB határozatát helyezze hatályon kívül.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a határozattervezet elfogadásával a jelen határozatban foglalt kiegészítő indokolással hagyja helyben a Bizottság az első fokú határozatot. Az OEVB helytállóan állapította meg, hogy a magatartás megsértette a választási alapelveket, azonban az indokolását a határozatában részletesen nem adta meg. Egyértelműen kampánytevékenységről van szó, az említett blog oldal jelentős számú követővel rendelkezik, a választópolgárokat félrevezető hamis információval, kampányidőszakban találta meg. Felhívja a figyelmet a határozattervezet (16) pontjára.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezettel érdemben egyetért. A kifogás megjelölte a Ve. 2. § (1) bekezdését, de azon belül a pontokat nem. Később leírta, hogy ez a választás tisztaságát, jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét sérti. Megengedő lenne ebben a tekintetben.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. Ilyen esetekben el szokta fogadni a Bizottság. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 22 igen, egyhangú szavazattal a Komárom-Esztergom megye 01. számú OEVB 37/2018. számú határozatát – jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

11. Fellebbezés Budapest 02. számú OEVB 63/02.OEVB/2018. számú határozatával szemben

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: Március 30-án indult egy kifogással az ügy, melyben önkormányzati sajtóterméket kifogásolt, egyrészt a március 28-án megjelent Újbuda című közéleti lapot, másrészt az állítása szerint március 29-én terjesztett Újbuda az idősekért önkormányzati kiadványt. Előző kiadvány vonatkozásában megállapítja, hogy Simicskó István szerepeltetésével a lap megbontja az egyenlőséget a képviselőjelöltek között, valamint a másik kiadványban is túlzott a szerepeltetése. Kérte a jogsértés megállapítását az OEVB-től. Az OEVB a határozatával elutasította a kifogást, az Újbuda az idősekért kiadvány kapcsán megállapította, hogy az március 26-án jelent meg, így az elkésetten került benyújtásra. A március 28-án megjelent számot érdemben vizsgálta és megállapította, hogy az adott médiatartalmak nem tekinthetők másnak, mint egy kerületi önkormányzat közfeladatait érintő kommunikációs üzenetnek a helyi közösség számára. A fellebbezés április 6-án érkezett az OEVB határozatával szemben, a kifogásban foglaltakat maradéktalanul fenntartja. Kéri a határozat megváltoztatását és azt, hogy a Bizottság a kifogásnak adjon helyt.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A határozattervezet elfogadásával javasolja, hogy a Bizottság részben változtassa meg a támadott OEVB határozatot és a kifogást az Újbuda című lap tekintetében érdemi vizsgálat nélkül utasítsa el. A kifogás a jogszabálysértés megjelölésével kell, hogy megtörténjen, ez jelen esetben nem történt meg, az első fokú beadvány nem tartalmazott jogszabálysértést, bírósági határozatot idézett, mely a törvényi követelményeknek nem felel meg.

Dr. G. Szabó Dániel NVB tag: Célszerű lenne, ha az NVB felkérné a Titkárságot, hogy készítsen olyan mintanyomtatványokat, amelyeket az interneten használnak az emberek és figyelmeztetné őket arra, hogy milyen adatokat szükséges megadni. Ne mondja erre Elnök úr azt, hogy a jogszabály fent van a honlapon, ahogy azt az elmúlt ülésen tette.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. Tekintettel arra, hogy dr. Avarkeszi Dezső a vita zárását követően jelentkezett

hozzászólásra, szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a hozzászólásra a lehetőséget megadja-e.

Szavazás

A Bizottság 141. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 20 igen, 2 nem szavazattal úgy dönt, hogy a vita zárását követően dr. Avarkeszi Dezső bizottsági tag részére a szót megadja.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Nem ért egyet a javaslattal, nem csupán a Kúria döntésére való hivatkozásnál, illetve a konkrét idézésnél jelöli meg a beadványozó a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontját, hanem azt követően kifejezetten a helyi újsággal kapcsolatban jelzi, hogy ez alapelvi sérelmet szenvedett, ezért javasolja, hogy az Újbuda című lap tekintetében ne utasítsák el érdemi vizsgálat nélkül a kifogást.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. Két hozzászólás volt, az egyik hozzászóló általában az érdemi vizsgálat nélküli elutasításra vezető beadványokkal kapcsolatos esetleges további teendőkre hívta fel a figyelmet mintanyomtatványok előkészítésével, másik tagtársuk felhívta a figyelmet arra, hogy a Bizottság elé tárt döntési javaslat nem megalapozott, a kifogás tartalmazott jogszabálysértést, az alapelvet pontosan megjelölte. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 15 igen, 7 nem szavazattal a Budapest 02. számú OEVB 63/02.OEVB/2018. számú határozatát részben megváltoztatja. A Nemzeti Választási Bizottság a kifogást az Újbuda című lap tekintetében érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

12. Fellebbezés Budapest 06. számú OEVB 53/2018. számú határozatával szemben

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Tájékoztatja a Bizottságot, hogy a választási jogvita G. Szabó Dániel tagtársuk mint NVB tag kommentjeinek láthatóságáról szól, ezért indítványozza, hogy az Ügyrend 8. § (1) bekezdése alapján jelen ügy eldöntéséből zárja ki a Bizottság. Megkérdezi tagtársukat, kíván-e nyilatkozni az érintettségéről.

Dr. G. Szabó Dániel NVB tag: Egyetért, bejelenti érintettségét, a vitában nem vesz részt.

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: Március 30-án elektronikus úton került benyújtásra az OEVB-hez egy kifogás, mely az esélyegyenlőség és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének sérelmére tekintettel került benyújtásra. A kifogástevő hivatkozott arra, hogy az NVB/602/2018. számú határozatával megállapította, hogy a Józsefváros újság megsértette a Ve.-t és bírságot szabott ki a

kiadóval szemben, mert Kocsis Máté mellett kampányolt. Beadványozó előadta, hogy március 29-én a Józsefváros elnevezésű facebook oldalon szerkesztőségi közlemény címmel Józsefváros szerkesztősége nyilatkozatot jelentetett meg, amelyben az NVB döntését bírálják és közlik, hogy a döntés ellen fellebbezést nyújtanak be. G. Szabó Dániel NVB tag hozzászólást írt a facebookon megjelent nyilatkozathoz, melyben az NVB döntés helyessége mellett érvelt. A facebook oldal kezelői a kommentet elrejtették, vagyis oly módon korlátozták annak láthatóságát, hogy azt csak a kommentelő és annak ismerősei láthatják. A lap alapítója a VIII. kerületi önkormányzat polgármesteri hivatala, a kiadó egyetlen részvényese Józsefváros önkormányzata. Álláspontja szerint a kommentelés korlátozása sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti alapelveket. Kérte az OEVB-t a jogsértés megállapítására, tiltsa el a jogsértőt a további jogsértéstől és szabjon ki visszatartó erejű bírságot. Az OEVB a kifogást elutasította, álláspontja szerint a bejegyzés Józsefváros újság közleménye, az újság pedig az NVB döntésével kapcsolatban számol be. A közlemény az OEVB szerint nem tekinthető kampánytevékenységnek, az a választói akarat befolyásolására nem alkalmas és a bizonyítékokból nem állapítható meg, hogy G. Szabó Dániel milyen tartalmú hozzászólást írt és azt mikor írta a facebook bejegyzéshez és az sem állapítható meg, hogy a hozzászólás milyen okból nem található meg ott. A komment elrejtése nem kapcsolódik a választási eljáráshoz akkor sem, ha abban a Nemzeti Választási Bizottság tagja érintett. A fellebbezés március 5-én érkezett, megerősíti a kifogásban foglaltakat, rögzíti, hogy ez kampánytevékenység keretében történt és kérte a Nemzeti Választási Bizottságot a határozat megváltoztatására, jogsértés megállapítására, eltiltásra és a komment elérhetővé tételére kötelezést és szabjon ki kellő visszatartó erejű bírságot is.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A határozattervezet elfogadásával javasolja, hogy a Bizottság az első fokú határozatot változtassa meg és a kifogást érdemi vizsgálat nélkül utasítsa el. A Józsefváros elnevezésű facebook oldalon szerkesztőségi közlemény címmel megjelent bejegyzés alá elhelyezett komment elrejtése az ügy tárgya. Választási szerveknek választási kampányban a kampányeszközök alkalmazását van lehetősége vizsgálni. A Ve. 142 §-a alapján nem minősül választási kampánynak az állampolgárok, mint magánszemélyek közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától. A Ve. 215. § d) pontja szerint a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem. Arról kell döntenük, hogy egy facebook oldalon megnyitott nyilvános hozzászólási lehetőség magánszemélyek közötti kommunikációnak minősül vagy sem.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezettel nem ért egyet, tekintettel arra, hogy a kifogás és a fellebbezés nevesíti a választási alapelveket, nem az a beadvány tárgya, hogy ez most kampánytevékenység-e. Ténybelileg nagy a jelentősége annak, hogy ez a józsefvárosi önkormányzat facebook oldala, ahol az NVB döntését

bírálták, tehát választási ügyről volt szó kampányidőszakban. Az a kérdés, hogy megteheti-e egy közpénzből fenntartott lap, hogy cenzúrázza és letiltja az NVB tagjának magánvéleményét. Úgy gondolja, ez megvalósítja az alapelvsértést.

Dr. Bodolai László NVB tag: Egyetért a határozattervezettel, nagyon rossz irányba kellene elmozdulniuk, ha a kommenteléseket is vizsgálná a Bizottság. A facebook oldal fenntartójának saját joga az, hogy a kommenteket miként és mi alapján szűri és tagtársuk ezt magánszemélyként tette. Itt nem történt választási jogszabálysértés.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: A határozattervezetben megjelölt személyes kommunikáció állampolgárok közötti tartalmáról van szó, semmiképpen nem tartozik a Bizottság döntési hatáskörébe, a határozattervezettel egyetért. Nem kell vizsgálniuk, hogy tagtársuk választási ügyekkel foglalkozik-e, vagy sem szabadidejében.

Dr. Litresits András NVB tag: Egy közpénzből finanszírozott lap megmagyarázza a Bizottság döntésének megalapozatlanságát, majd erre egy tagtársuk magánszemélyként hozzáfűzi saját véleményét, amit letiltanak. Ez nem általában szól a kommentelésről. Az a kérdés, hogy ezt lehet-e csinálni választási eljárási szempontból egy önkormányzatnak, akit elmarasztaltak.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Facebook-ról van szó, ami ingyenes, a közpénzből történő fenntartás itt nem értelmezhető.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: A facebook valóban ingyenes, ugyanakkor az önkormányzatnak azok a munkavállalói, akik üzemeltetik, a közpénzből kapnak a munkaidejük alatt. A Választási Bizottság tagjai hivatalos személyek. A közpénzből finanszírozott újság facebook oldalának üzemeltetői is közpénzből végzik a tevékenységüket és egy NVB tag fejt ki ott az álláspontját.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Az NVB tagjai hivatalos eljárásuk körében hivatalos személyek.

Dr. Bodolai László NVB tag: Ne folyamodjanak olyan eszközökhöz, hogy a szerkesztői szabadságot ilyen mértékben próbálják korlátozni, nem ez az NVB feladata. Joga van a kommenteket szűrni a facebook oldal üzemeltetőjének.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Megerősíti saját álláspontját, ez egy bonyolult probléma, fenntartja álláspontját, hogy az önkormányzat által üzemeltetett facebook oldal felelős ezért az elrejtésért.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen, 7 nem szavazattal a Budapest 06. számú OEVB 53/2018. számú határozatát megváltoztatja és a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

13. Kifogás a TV2 és az Origo facebook oldalán megjelent tartalom miatt

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Magánszemély nyújtott be kifogást az origo.hu, illetve a tények.hu facebook oldalán közzétett tartalom miatt, azonban a kifogás érdemi vizsgálatának alapvető akadályja az, hogy a megadott lakcíme eltér a valódi lakcímétől. A házszám és az emelet, ajtó nem stimmel, a lakcím nem pontos megadása az érdemi vizsgálat akadályát képezi. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 22 igen, egyhangú szavazattal a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

II. A Nemzeti Választási Iroda elnökének tájékoztatója a szavazásnap eseményekkel kapcsolatban

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök: A 17 órás napközbeni jelentés alapján 63,21% volt a részvételi arány, mely a 2014-es adatokhoz képest 6-7%-kal magasabb. Budapesten van olyan hely, ahol már 70%-ban szavaztak. 40 külképviseleten lezárult már a szavazás, itt 80-90, és két helyen 100%-os megjelenési arány volt. Beérkezett 120.000 levélszavazat, ezeket előzetesen feldolgozták és 7 órakor kezdik meg a szavazólapok feldolgozását, amihez kéri, hogy a Bizottság fáradjon le az indításhoz, mert a törvény szerint az NVB előtt kell megindítani a szavazatok feldolgozását. Sok a megfigyelő, az EBESZ is nagyon sok helyen megjelent, már reggel 6 órakor ott voltak a nemzetközi megfigyelők. Volt olyan probléma, ahol egy százas kötegben rosszul húzták le a jelölteket és a FIDESZ jelöltje került tévesen lehúzásra. 19 ilyen szavazatot dobtak be az urnába, amikor észrevették. A magas részvételi arány miatt a műanyag urnák megtelnek, be tudják állítani a régi papírurnákat és zavartalanul folynak a szavazások. Sok szavazólapot hagytak a szavazófülkékben, erről sok jelentést kaptak. Összesen 109 jelöltet kellett kihúzni a szavazólapokról a tegnapi nap folyamán. A bíróság utólag vett fel 4 személyt külképviseleti névjegyzékbe. Akit Bernbe felvettek a névjegyzékbe, elment szavazni, de egyetlen igazolványt nem vitt magával, így nem tudta választójogát gyakorolni. Szegeden, Győrben és Pécsen van még háromnegyedes óranyi sorállás. Budapesten sorban állás volt a XIV. kerületben, de már ott is lecsökkent háromnegyed órányira, a XIII. kerület teljesen lecsökkentette az átjelentkezéses sort. Egyetlen tragikus helyzet van, az a XI. kerület, ahol még mindig másfél km-es sor van. 38 tagú szavazatszámlláló bizottsági tag 3 teremben szavaztat, és nem csökken a sor. Felveszi velük a kapcsolatot, hogy ahol befejezték a szavazást, más választókerületből szavazatszámlláló bizottsági tagokat átvezényel,

ugyanis amíg sorban állás van, nem tudják az eredményeket nyilvánosságra hozni. A másik sor Londonban van, ahol utoljára még 1 km-es volt a sor. Ott 12-felé szedték a névjegyzéket és így szavaztatnak. Litresits úr jelezte, hogy nem adnak borítékot a jelentkezőknek. Az átjelentkezők mindenütt kapnak borítékot, arra azért is van szükség, mert az tartalmazza, hogy melyik választókerületbe tartozik. A rendes szavazáshoz nem mindenhol adnak borítékot, de nem is kell. Az átjelentkezéssel és külképviseleti borítékot kell leragasztani.

Dr. Litresits András NVB tag: Több sajtóhírben megjelent, hogy nem húztak le visszalépett jelölteket és olyan szavazólapokat kaptak a választópolgárok. Kéri, elnök asszony adja ki utasításba, hogy rendkívüli eseményként jegyzőkönyvezzék azt, hogy hány olyan szavazólap maradt urnabontás után, ami nem felelt meg a valóságnak. A választópolgárok akarata nem tudott érvényesülni rossz szavazólapok mellett. Nyáron kérdezte elnök asszonyt, hogy kibernetikai biztonságban lesz-e a választási rendszer. Az átjelentkezéseknél lehetett hallani, hogy 1 órával meg kellett hosszabbítani a határidőt. Nem tudja, miért éri váratlanul a Választási Irodát, hogy egy informatikai rendszert túl tudnak teljesíteni. Nem tudja elhinni, hogy 2010 óta nem lehet megoldani az átjelentkezésekkel kapcsolatos sorban állást.

Dr. G. Szabó Dániel NVB tag: Köszöni a választási szervek munkáját. Meg lehet-e becsülni, hogy mikor lesznek az első eredmények?

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: Újpesten, ahol a téves lehúzás történt a szavazólapokon a fideszes jelölt hátrányára, azt hogy lehet kijavítani, mi lesz azokkal az emberekkel, akik már leszavaztak?

Dr. Topuzidisz Dimitrisz NVB tag: Nemzetiségi szavazókkal kapcsolatban kérdezi, hogy jeleztek-e problémát. Amikor a szavazáson megjelent, először pártlistát nyomtak a kezébe, majd közölte, hogy nemzetiségi listára jelentkezett, akkor kapott egy német szavazólapot, melyet visszaadott és kért egy görög szavazólapot. A facebookon kibontakozott üzenetváltás kapcsán már a TASSZ-t is igénybe vették egyes görögök, hogy ők állítólag megjelentek és pártlista helyett nemzetiségi listát nyomtak a kezükbe, holott ők a 2014-es választással kapcsolatban regisztráltak így.

Dr. Bodolai László NVB tag: Köszöni a tájékoztatást, a hivatalos végső urnazárás hogy történik? A sajtónak mit kell figyelnie, mi lesz ennek a hivatalos bejelentési módja?

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök: Kérte a kollégákat, hogy tudják meg, hogy a két hosszú soros szavazás mikor fejeződik be. Bízik abban, hogy 10 órára befejeződik, mert ez előtt nem tudnak eredményeket nyilvánosságra hozni. Ahogy befejeződik a sorban állás, abban a pillanatban engedik az eredményeket, amelyet megkap a sajtó és megjelenik a honlapon is. A törvény lehetőségeihez mérten felkészült az

átjelentkezéssel kapcsolatos sorban állásra, hiszen az abc szerint egyéni választókerületenként szétbontották a névjegyzéket. Nem tud létrehozni 5-6 átjelentkezős választási bizottságot, mert a törvény azt nem teszi lehetővé. Londonba 60 embert kiküldtek, az abc 1 betűjéhez 2 ember tartozik. A választási szervek és a szavazatszámoló bizottságok maximálisan helytállnak, folyamatosan szavaztatnak. Az, hogy 10.700 fő jelentkezzen be egy szavazókörebe, nonszensz. A saját választókerületet itt különválasztották. Mindenkit végigkérdezték, amikor jelzést kaptak, hogy nem kerültek lehúzásra jelöltek, de ezt mindenütt cáfolták. Újpesten fordult elő tömegesen, de ezt az adott jelölő szervezet tudja kezelni azzal, hogy jogorvoslati eljárást indít.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Köszöni a tájékoztatást és köszöni a választási irodák valamennyi munkatársának a munkáját. Ilyen törvényi keretek között elnök asszonynak és a Bizottságnak nagy felelőssége van abban, hogy időben meg tudja állapítani az eredményt. Kéri, hogy az ülés bezárását követően fájadjon le a Bizottság az alagsorba, ahol a határon túlról érkező levélszavazatok megszámlálásának a megkezdéséhez a Bizottság jelenléte szükséges.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

A Nemzeti Választási Bizottság megjelent a levélszavazatok ellenőrzésére kijelölt helyiségben. Az elnök megállapítja, hogy a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok levélben leadott szavazatait a Nemzeti Választási Bizottság felügyelete mellett a Nemzeti Választási Iroda számlálja meg.

k. m. f.

Prof. Dr. Patyi András
Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke